

Giáo dục ý thức tự giác, tích cực trong học tập, nghiên cứu và làm việc, theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh cho sinh viên Trường Cao đẳng Lào Cai

Nguyễn Thị Linh*

*ThS. Trường Cao đẳng Lào Cai

Received: 16/11/2023; Accepted: 6/1/2024; Published: 16/1/2024

Abstract: Ho Chi Minh was the first communist of the Vietnamese people. He is an example of loyalty and creative spirit. Ho Chi Minh's thought, ethics and style are the crystallization of precious values of the nation's traditions and the quintessence of world culture. The article presents about educating self-awareness, being active in studying, researching and following Ho Chi Minh's thought, ethics and style for students at Lao Cai College

Keywords: Student education, self-awareness, positivity, learning, Ho Chi Minh's thought, ethics, style, Lao Cai College

1. Mở đầu

Chủ tịch Hồ Chí Minh không chỉ là người sáng lập, rèn luyện Đảng cộng sản (ĐCS) Việt Nam mà tư tưởng của Người với tư cách là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam hành động của Đảng, là nhân tố quan trọng làm nên những kỳ tích của cách mạng Việt Nam. Tiến trình đổi mới trên đất nước ta thực chất là tiến trình không ngừng nâng cao nhận thức, nỗ lực vận dụng và phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh của ĐCS Việt Nam. Trong bối cảnh toàn cầu hóa và cuộc cách mạng KHCN, truyền thông phát triển nhanh chóng, việc giữ gìn và phát triển di sản lý luận đồ sộ mang tầm chân lý của Người thông qua các hình thức nghiên cứu, học tập cho toàn đảng, toàn dân, toàn quân là đặc biệt là giáo dục thế hệ trẻ học sinh sinh viên ở các cơ sở giáo dục đào tạo của nước ta là vô cùng cần thiết.

Trong quá trình dạy học môn Giáo dục chính trị các trường ĐH cần bám sát chương trình, tham khảo nhiều tài liệu, qua nhiều kênh thông tin, nhất là hệ thống truyền thông của Đảng, Nhà nước để bài giảng hấp dẫn, sinh động, phát huy tính tích cực của người học môn lý luận chính trị. Từ đó giúp sinh viên tích cực học tập, nghiên cứu, tham gia thảo luận trên lớp, liên hệ kiến thức đã học với thực tiễn nghề nghiệp đào tạo để có thêm hành trang cho sinh viên sau tốt nghiệp. Trong giảng dạy giáo viên chính trị cần liên hệ với thực tiễn thực hiện đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước hiện nay; gắn việc dạy lý thuyết với thực hành, với hoạt động ngoại khóa, tổ chức cho sinh viên tham quan bảo tàng, thực tiễn các cơ sở sản xuất, các doanh nghiệp, các di tích lịch sử,

văn hoá cách mạng ở địa phương để giúp sinh viên có nhận thức và hành động đúng trong học tập, nghiên cứu, vận dụng và phát triển Tư tưởng Hồ Chí Minh.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Sự cần thiết phải giáo dục sinh viên học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh

Hồ Chí Minh là người cộng sản đầu tiên của dân tộc Việt Nam. Người chính là tấm gương về lòng trung thành và tinh thần sáng tạo. Tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh là sự kết tinh của những giá trị quý báu của truyền thống của dân tộc, tinh hoa văn hóa thế giới. Năm 1987, Đại hội đồng UNESCO đã thông qua Nghị quyết 24C/18.65 về Kỷ niệm 100 năm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh vào năm 1990 với tư cách là “Anh hùng giải phóng dân tộc và Nhà văn hóa kiệt xuất của Việt Nam”. Học tập, vận dụng, làm theo tư tưởng Hồ Chí Minh là xuất phát từ tư tưởng của Người là hệ thống quan điểm toàn diện và sâu sắc về những vấn đề cơ bản của cách mạng Việt Nam, nền tảng tư tưởng lý luận mang tính khoa học và cách mạng để giải quyết các vấn đề trong thực tiễn cách mạng Việt Nam. Đây cũng là yêu cầu trong nhiều chỉ thị của Đảng Cộng sản Việt Nam.

Hiện nay Toàn Đảng, toàn dân, toàn quân tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh nhằm tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức và hành động trong Đảng, hệ thống chính trị, cơ quan nhà nước và toàn thể nhân dân. Đưa việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh thành công việc tự giác, thường xuyên của cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền,

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và tổ chức chính trị - xã hội các cấp, của từng địa phương, cơ quan, đơn vị và các tầng lớp nhân dân, trước hết là của người đứng đầu, của cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, đoàn viên, hội viên. Tư tưởng Hồ Chí Minh gắn liền với đạo đức, phong cách của Người. Hồ Chí Minh có tư tưởng rất sâu sắc về đạo đức, đồng thời là một tấm gương mẫu mực trong thực hành đạo đức, thể hiện trong tất cả các mối quan hệ đối với tự mình, với mọi người, với với công việc. Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh là một việc làm cần thiết để góp phần “nhân thêm cái đẹp, dẹp bớt cái xấu”, hình thành nên nền đạo đức mới, hạn chế những tác động tiêu cực của cơ chế kinh tế thị trường đối với đời sống xã hội hiện nay.

Trong các trường cao đẳng, đại học, trong đó có các cơ sở giáo dục nghề nghiệp (GDNN) cần tăng cường giáo dục cho SV ý thức chủ động, tích cực và thường xuyên học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Đây là một nội dung quan trọng của hoạt động giáo dục đạo đức cho SV; xây dựng bản lĩnh chính trị, tư tưởng, tổ chức và đạo đức của SV- người công dân tương lai; Giúp họ hiểu sâu sắc tư tưởng của Hồ Chí Minh để tự giác, tích cực ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của những SV không phù hợp với văn hóa, phong tục tập quán của người Việt Nam, Đồng thời giúp SV có ý thức trong việc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, quan liêu.... SV tích cực học tập, rèn luyện để trở thành con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước và bảo vệ Tổ quốc, vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

2.2. Giáo dục cho SV nắm vững nội dung cơ bản, hệ thống tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh

Nội dung này giúp SV nắm vững hệ thống quan điểm toàn diện và sâu sắc của Hồ Chí Minh về những vấn đề cơ bản của cách mạng Việt Nam, là kết quả của sự vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác-Lênin vào điều kiện cụ thể của nước ta, kế thừa và phát triển các giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc, tiếp thu tinh hoa văn hoá nhân loại. Đồng thời giúp SV nắm vững nội dung cơ bản tư tưởng Hồ Chí Minh. Qua quá trình học tập, nghiên cứu nội dung này SV hiểu được nội dung cốt lõi về tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh: Trung với nước, trung với Đảng, hiếu với dân; thương yêu nhân dân, thương yêu con người, Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư và có tinh thần quốc tế trong sáng. Học tập phong cách tư duy độc lập, tự chủ, sáng tạo, luôn gắn chặt lý luận

với thực tiễn; phong cách làm việc dân chủ, khoa học, kỹ lưỡng, cụ thể, tới nơi, tới chốn; phong cách ứng xử văn hoá, tinh tế, đầy tính nhân văn, thâm đậm tinh thần yêu dân, trọng dân, vì dân; phong cách nói đi đôi với làm, đi vào lòng người; nói và viết ngắn gọn, dễ hiểu, dễ nhớ, dễ làm; phong cách sống thanh cao, trong sạch, giản dị; phong cách quân chúng, dân chủ, tự mình nêu gương,...v.v. Tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh có sự thống nhất với nhau cả trong tư tưởng và hành động. Đề SV học tập tốt và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, giảng viên GDCT cần quán triệt các nội dung cơ bản của đạo đức, phong cách của Người cho SV.

2.3. Giáo dục SV tinh thần học tập, kế thừa từ tư tưởng Hồ Chí Minh khát vọng phát triển và quyết tâm xây dựng một nước Việt Nam phồn vinh, hạnh phúc

Dân tộc nào trên thế giới cũng muốn trở nên hùng cường nhưng muốn đạt được mục tiêu đó, trước hết, dân tộc đó phải có khát vọng phát triển mạnh mẽ và tinh thần dân tộc sâu sắc. Lịch sử nhân loại từng chứng kiến sự phát triển thần kỳ của Nhật Bản với “Khát vọng duy tân” hay của Trung Quốc với “Giấc mộng Trung Hoa”... Ngay ở Việt Nam, khi phải chiến đấu với cường địch để giành và bảo vệ nền độc lập dân tộc, bằng việc khơi dậy trong nhân dân khát vọng “Thà hy sinh tất cả chứ nhất định không chịu mất nước, không chịu làm nô lệ” và “Không có gì quý hơn độc lập, tự do”, Hồ Chí Minh đã đưa dân tộc Việt Nam tới những chiến công dù làm cho kẻ thù kinh hoàng và nhân loại thì kinh ngạc. Ngược lại, nếu một dân tộc không được nâng đỡ bởi khát vọng lớn, người dân dễ rơi vào lối sống hời hợt, tâm lý trề nải, thụ động. Vì thế, khơi dậy ý chí, lòng tự tôn dân tộc trong nhân dân là trách nhiệm của lực lượng cầm quyền, giáo dục cho SV ý chí, lòng tự tôn dân tộc, khát vọng phát triển và quyết tâm xây dựng một nước Việt Nam phồn vinh, hạnh phúc là nhiệm vụ của nhà trường cùng với các tổ chức chính trị như Đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội Sinh viên của nhà trường.

Thực tế cho thấy, con người và các chính thể cầm quyền có muôn vàn cách để tồn tại nhưng chỉ có một cách duy nhất để lấy được lòng dân và lưu danh sử sách: Hết lòng phấn đấu vì hạnh phúc của nhân dân. Vì thế, Nguyễn Trãi từng khẳng định “việc nhân nghĩa cốt ở yên dân”; Hồ Chí Minh thì tuyên bố: “Nếu nước độc lập mà dân không được hưởng hạnh phúc thì nền độc lập đó cũng chẳng có ý nghĩa gì”. Đó là sự cụ thể hóa chỉ dẫn của Hồ Chí Minh, rằng “Việc gì lợi cho

dân, ta phải hết sức làm. Việc gì hại đến dân, ta phải hết sức tránh”.

2.4. Tổ chức hoạt động thực tiễn cho SV học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh

Lào Cai nói riêng cần đưa việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh vào chương trình, kế hoạch hành động thực hiện đường lối của Đảng, pháp luật nhà nước và nội dung sinh hoạt thường xuyên của các tổ chức, gắn với các cuộc vận động, các phong trào thi đua yêu nước, với việc thực hiện nhiệm vụ chính trị và giải quyết các vấn đề bức xúc, nổi cộm ở từng địa phương, cơ quan, đơn vị. Gắn đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh với việc xây dựng và phát triển văn hoá, con người Việt Nam, xây dựng hệ giá trị văn hoá và hệ giá trị chuẩn mực của con người Việt Nam thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá và hội nhập quốc tế. Nhà trường phải lấy kết quả học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh là một trong những tiêu chuẩn đánh giá, bình xét, phân loại CBQL, GV và SV hằng năm. Xây dựng, tổng kết và nhân rộng những điển hình tiên tiến về học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh, kết hợp giữa “xây” với “chống” trong đội ngũ nhà giáo và sinh viên. Đề cao trách nhiệm nêu gương, tự giác học trước, làm theo trước của CBQL, GV và sinh viên trong học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Tiếp tục xây dựng, hoàn thiện chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp với phương châm sát chức năng, nhiệm vụ của người cán bộ, công chức, viên chức với nội dung ngắn gọn, dễ nhớ, dễ thực hiện và tổ chức đánh giá việc thực hiện. Nhà trường tiếp tục nghiên cứu biên soạn phát triển chương trình, giáo trình về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh để giảng dạy cho SV, bảo đảm phù hợp với từng đối tượng học viên và với yêu cầu giáo dục, đào tạo.

Đối với SV Trường CĐ Lào Cai cần phấn đấu học tập và rèn luyện theo tư tưởng, tấm gương đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; bồi dưỡng tư tưởng, phẩm chất chính trị; không ngừng phát huy tinh thần yêu nước, tự hào về truyền thống bất khuất của dân tộc; trung thành vô hạn với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; bảo vệ Đảng, chế độ; bảo vệ nhân dân; bảo vệ nền độc lập, chủ quyền, thống nhất toàn vẹn lãnh thổ, đặt lợi ích của dân tộc lên trên hết; phải tôn trọng pháp luật; có ý thức tổ chức và kỷ luật trong học tập, lao động và cuộc sống. Sinh viên không ngừng rèn luyện đức tính hiếu với dân, tận tụy với công việc;

thật thà, chính trực, cần, kiệm, liêm, chính, biết quý trọng lao động, quý trọng thời gian và tài sản của tập thể, của mọi người, chống lãng phí, xa hoa; có trách nhiệm đối với học tập, công việc và cuộc sống; có tinh tự giác tu dưỡng rèn luyện đạo đức. Rèn luyện phong cách, lối sống khiêm tốn, giản dị; chống kiêu căng, tự mãn; kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân, chủ nghĩa tự do, lười biếng; thói hách danh, hách lợi... Tích cực tham gia những hoạt động có ý nghĩa cho bản thân và có ích cho cộng đồng, xã hội. Cần biết kết hợp học lý thuyết với thực hành, học tập, lao động với tinh thần sáng tạo, có kỷ luật, có kỹ thuật, có năng suất cao. Không ngừng nâng cao trình độ chính trị, văn hóa, KHKT và quân sự; biết học tập và nhân rộng điển hình tiên tiến của cộng đồng trong học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

3. Kết luận

Hồ Chí Minh trở thành người cộng sản vĩ đại không chỉ bởi lòng trung thành mà còn bởi tinh thần sáng tạo, khả năng làm giàu cho học thuyết mà mình lựa chọn; Tư tưởng và cuộc đời vĩ đại của Hồ Chí Minh đã để lại bài học: Lòng trung thành càng lớn thì tinh thần sáng tạo càng phải cao. Vì thế, bên cạnh lòng trung thành, những người cộng sản Việt Nam và các thế hệ trẻ còn học tập ở Người tinh thần không ngừng đổi mới và tư duy sáng tạo. Ngày nay, KHCN phát triển như “vũ bão”, đặc biệt Cuộc Cách mạng Công nghiệp lần thứ tư đang diễn ra trên thế giới và ở Việt Nam, đồng thời thực tiễn biến đổi rất nhanh và tiến trình đổi mới của nước ta không ngừng đặt ra nhiều vấn đề mới trong đó yêu cầu các trường ĐH, CĐ đào tạo được đội ngũ nhân lực chất lượng cao “vừa hồng, vừa chuyên” đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp CNH, HĐH đất nước trong thời kỳ hội nhập quốc tế và toàn cầu hóa hiện nay.

Tài liệu tham khảo

1. Ban Bí thư Trung ương Đảng (2014), *Kết luận số 94-KL/TW, ngày 28/3/2014 “về tiếp tục đổi mới, học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân”*. Hà Nội

2. Bộ Chính trị (2016), *Chỉ thị số 05-CT/TW, ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*. Hà Nội

3. Bộ Lao động-Thương binh và Xã hội (2008), *Quyết định số 03/2008/QĐ-BLĐTBXH ngày 18/2/2008 về ban hành chương trình môn học Chính trị dùng cho các trường trung cấp nghề, trường cao đẳng*